

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
De staatssecretaris, mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp
Treinongeval Tilburg 6 maart 2015

Ons kenmerk
BOKINRO 12361451

E-mail
college@tilburg.nl

Postadres
Postbus 90155
5000 LH Tilburg

Datum
12 maart 2015

Uw kenmerk

Doorkiesnummer
013 542 90 00

Fax
013 542 93 96

Bezoekadres
Stadhuisplein 130

Geachte mevrouw Mansveld,

Vrijdag 6 maart jl. botste in Tilburg een personentrein op een goederentrein met gevaarlijke stoffen. Dit ongeval vergroot onze zorg over de veiligheid van het spoorvervoer van gevaarlijke stoffen door dichtbevolkte gebieden. Naar aanleiding van dit ongeval stellen wij u enkele vragen.

ATBvv

Op 26 juli 2007 vond in Tilburg een bijna-ongeval plaats, dat veel lijkt op het ongeval van afgelopen vrijdag. Als gevolg van het bijna-ongeluk zijn aanvullende veiligheidsmaatregelen getroffen op het spoor. Een van die maatregelen was de extra aanleg van Automatische Treinbeïnvloeding, verbeterde versie (ATBvv). Uit het onderzoeksrapport kwam als conclusie naar voren, dat ATBvv dit bijna-ongeluk had kunnen voorkomen. Het verbaast ons daarom dat op 6 maart 2015 daadwerkelijk een risicovolle aanrijding op deze plek kon plaatsvinden.

Op 1 april aanstaande gaat het Basisnet in werking. In het Basisnet transport gevaarlijke stoffen is de aanwezigheid van ATBvv op alle relevante seinlocaties waar treinen met gevaarlijke stoffen langzamer dan 40 km per uur kunnen rijden als uitgangspunt genomen. Wij gingen er tot vrijdag 6 maart vanuit dat alle wissels zijn voorzien van ATBvv. Gelet op de locatie van het ongeval lijkt dit niet het geval. We hebben grote zorgen over de veiligheid van het traject Tilburg - Tilburg Universiteit en constateren een toename van de bezorgdheid over de veiligheid van de hele Brabantroute en de overige Zuid-Nederlandse routes.

Nederland krijgt een nieuw systeem voor de beveiliging van het spoor: European Rail Traffic Management System (ERTMS). Volgens de voorkeursbeslissing ERTMS wordt dit systeem in ieder geval aangelegd op het tracé Kijfhoek-Eindhoven.

1. In hoeverre is het traject Tilburg - Tilburg Universiteit veilig en zijn de voorgestelde maatregelen en acties tussen 2007 en heden voldoende dan wel daadwerkelijk uitgevoerd?
2. Wilt u voor de Brabantroute en de overige spoorwegen in Zuid-Nederland onderzoeken in hoeverre deze voldoen aan de uitgangspunten van het Basisnet spoor over ATBvv?
3. Als uit onderzoek blijkt dat niet wordt voldaan, wilt u dan vooruitlopend op het ERTMS deze seinlocaties volledig in overeenstemming brengen met de uitgangspunten van het Basisnet?

Derde spoor Betuweroute

Van 2015 tot 2022 vindt een herroutering plaats van goederentreinen naar de Brabantroute als gevolg van de aanleg van het derde spoor Betuweroute in Duitsland. U heeft toegezegd dat bij voorkeur de goederentreinen met gevaarlijke stoffen gebruik maken van de restcapaciteit op de Betuweroute. Het ongeval van afgelopen vrijdag toont aan dat dit geen overbodige maatregel is.

4. Blijft uw toezegging van kracht dat de risicoplafonds van Basisnet spoor als randvoorwaarde voor herroutering gelden?

De Brabantroute blijft een belangrijke schakel in het netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Tijdens de ontwikkeling van de Wet basisnet hebben het RIVM in samenwerking met Rijk, ProRail, vervoerders, lagere overheden en andere experts nagedacht over extra veiligheidsmaatregelen aan het spoor ter verhoging van de robuustheid van het Basisnet. Deels betreft dit technische maatregelen aan de infrastructuur die gebruikt kunnen worden voor de verhoging van de veiligheid. We vinden het opmerkelijk, dat deze maatregelen niet uitgevoerd worden, totdat het spoorvervoer wordt geïntensiveerd.

5. Wilt u, met het oog op de intensivering van het goederenvervoer als gevolg van de aanleg van het 3^e spoor in Duitsland, in overweging nemen om dergelijke maatregelen ter verbetering van de veiligheid vervroegd uit te voeren?

Toekomstige situatie

Eigen verantwoordelijkheid

De gemeenten nemen nu al hun verantwoordelijkheid. De gemeenten Roosendaal, Halderberge en Moerdijk hebben in samenwerking met de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de veiligheid, hulpverlening en zelfredzaamheid voor omwonenden te verbeteren. Het project is dermate succesvol dat de overige spoorgemeenten van Midden- en West-Brabant inmiddels zijn gestart met een vergelijkbaar onderzoek. We houden u hiervan op de hoogte.

Robuust spoor

In 2013 heeft ProRail het programma Robuust spoor opgestart om het spoor in en nabij stationslocaties zo eenvoudig mogelijk te maken en wissels te verwijderen. Dit zijn maatregelen met een aanzienlijke veiligheidswinst. Voor veel spoorgemeenten zijn voorstellen gemaakt. De meeste voorstellen, waaronder die van Tilburg, zijn gesneuveld om flexibiliteit in de afwikkeling van treinen te behouden.

6. We verzoeken u, met het oog op de mogelijke veiligheidsverbetering, het programma Robuust Spoor te heroverwegen.

Lange termijn goederenprognose

Een groot deel van het transport van gevaarlijke stoffen wordt afgewikkeld over de Betuweroute. Toch blijft de Brabantroute (Kijfhoek-Venlo) voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en overig spoorgoederenvervoer ook in de toekomst een belangrijke route. Recent heeft u de vervoersprognose (2020-2040) voor het goederentransport met 20% naar beneden bijgesteld ten opzichte van de prognose uit 2012 (Programma hoogfrequent spoor: resultaten goederenstudies 2 juli 2012).

7. Welke gevolgen hebben de vervoersprognose voor de periode 2020-2040 op het toekomstige transport van gevaarlijke stoffen over de Brabantroute en de overige Zuid-Nederlandse routes?

Slot

Dit ongeval vergroot onze zorg over de veiligheid van het spoorvervoer van gevaarlijke stoffen door dichtbevolkte gebieden. Niet alleen Tilburg maar ook andere gemeenten, provincies en veiligheidsregio's maken zich ernstige zorgen over de veiligheid op het spoor.

We hopen op korte termijn antwoord te krijgen op onze vragen.

Graag sluiten wij aan bij het verzoek van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant in de brief van 10 maart 2015 (kenmerk 3790085) om met u in overleg te treden.

Mede namens de provincies Zuid Holland, Noord Brabant, Limburg en de gemeenten Zwijndrecht, Dordrecht, Breda, Gilze en Rijen, Oosterhout, Oisterwijk, Eindhoven, Helmond, Venlo, Sittard-Geleen, Roosendaal, Halderberge, Moerdijk, Horst Aan de Maas, Boxtel, 's-Hertogenbosch, Deurne, Nuenen, Best en de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Hoogachtend,

het college,

drs. G.G.H.M. Haanen MBA
gemeentesecretaris

mr. P.G.A. Noordanus
burgemeester